

Rechtspraak pensioenrecht

Editie: 26/12- 25 september 2026

In deze editie:

- Aanvraag door pensioenfonds tot overnemen pensioenpremie door UWV is niet mogelijk

Door: Prof. dr. Erik Lutjens

Hoogleraar Pensioenrecht
Faculteit der Rechtsgeleerdheid *Vrije*
Universiteit *Amsterdam*
Expertisecentrum Pensioenrecht
T (020) 59 86268 | M 06 52 418408
E e.lutjens@vu.nl

Advocaat
DLA Piper Nederland N.V.
M 06 52 418408
E erik.lutjens@dlapiper.com

Lees alle nieuwsbrieven terug via www.vu.nl/pensioennieuwsbrief

Overnemen pensioenpremie door UWV – aanvraag door pensioenfonds niet mogelijk

Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 16 september 2026

Inhoudsindicatie: geen aanvraag tot overnemen pensioenpremie door pensioenfonds

Waar het om gaat: Bij faillissement en andere situaties van betalingsonmacht neemt het UWV de niet aan de pensioenuitvoerder betaalde pensioenpremies over ten hoogste een jaar over (artikel 61 en 64c WW). Pensioenfondsen hebben een groot belang bij het betaald krijgen van de pensioenpremie, mede gezien de ‘geen premie, wel pensioen’ regel. In beginsel moet de werknemer de aanvraag bij het UWV indienen. Omdat dit lang niet altijd gebeurt, proberen pensioenfondsen te bereiken dat zij de aanvraag kunnen indienen. Die route wijst de Centrale Raad in twee uitspraken (betreffende pensioenfonds schoonmaak en pensioenfonds horeca en catering) af.

Uitspraak:

4.1.1.

Op grond van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb wordt onder belanghebbende verstaan: degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Op grond van artikel 8:1 van de Awb kan een belanghebbende tegen een besluit beroep instellen bij de bestuursrechter.

4.2.

Het oordeel van de rechtbank dat appellante als (bedrijfstak)pensioenfonds niet op grond van artikel 1:2, eerste lid, van de Awb als belanghebbende bij een aanvraag om uitkering op grond van hoofdstuk IV van de WW kan worden aangemerkt, wordt onderschreven.

4.2.1.

Op grond van artikel 61 en artikel 61a van de WW heeft een werknemer dan wel zijn nagelaten betrekkingen recht heeft op een uitkering op grond van hoofdstuk IV van de WW als hij in dienst is van een werkgever die: 1) in staat van faillissement is verklaard, 2) aan wie surséance van betaling is verleend, 3) op wie de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is of 4) die anderszins verkeert in de blijvende toestand dat hij heeft opgehouden te betalen. Op grond van artikel 64 van de WW omvat dit recht op uitkering mede de bedragen die de werkgever in verband met de dienstbetrekking met de werknemer aan derden verschuldigd is, zoals in dit geval de pensioenpremies. Voorwaarde is dat de werknemer loon, vakantiegeld, vakantiebijslag heeft te vorderen of geldelijk nadeel ondervindt doordat de in betalingsonmacht verkerende werkgever bedragen die hij in verband met de dienstbetrekking met de werknemer aan derden is verschuldigd niet heeft betaald. Tegenover het recht van een werknemer op uitkering op grond van hoofdstuk IV van de WW zijn voor de werknemer een aantal verplichtingen in de WW opgenomen, zoals de verplichting op grond van artikel 63, eerste lid, onder b, van de WW en de verplichtingen op grond van de artikelen 24, 25 en 26 van de WW. Deze verplichtingen hebben geen brede strekking, maar richten zich uitsluitend tot de werknemer. Uit deze gerichtheid van de artikelen 61 WW en 61a WW op de werknemer en zijn nagelaten betrekkingen volgt dat appellante bij toepassing van deze artikelen niet als belanghebbende kan worden aangemerkt. Het verzoek van 14 april 2023 kan dus op grond van artikel 1:3 van de Awb niet als een aanvraag worden beschouwd. Dat het Uwv na toekenning van het recht op uitkering op grond van hoofdstuk IV van de WW de achterstallige pensioenpremies niet aan de werknemer maar rechtstreeks aan het pensioenfonds betaald, maakt dat niet anders.

4.2.2.

Ook de omstandigheid dat appellante als (bedrijfstak)pensioenfonds door het beginsel van ‘geen premie, wel recht’, dat volgt uit de memorie van toelichting bij de Pensioenwet en is neergelegd in artikel 4.1 van het pensioenreglement van Pensioenfonds Schoonmaak, bij het niet indienen van een aanvraag op grond van hoofdstuk IV van de WW door een werknemer in het geval van

faillissement van diens werkgever financieel nadeel kan lijden, leidt niet tot een ander oordeel. Voor zover appellante financiële gevolgen ondervindt indien een werknemer geen aanvraag van een uitkering op grond van hoofdstuk IV van de WW doet, brengt dit niet mee dat zij een rechtstreeks en eigen zelfstandig belang heeft bij een uitkering op grond van hoofdstuk IV, dat los staat van de contractuele relatie tussen een werknemer van de betreffende werkgeefster en appellante, en als belanghebbend moet worden aangemerkt. Alleen als een belanghebbende een bestuursorgaan verzoekt om een besluit te nemen, dan is dat verzoek een 'aanvraag' als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Als de verzoeker geen belanghebbende is, dan is zijn verzoek dus geen aanvraag. Zoals het Uvw terecht heeft opgemerkt, kan een aanvraag van een uitkering op grond van hoofdstuk IV van de WW alleen worden gedaan door of namens de verzekerde werknemer.

4.2.3.

In de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer bij het wetsvoorstel Regels betreffende pensioenen (Pensioenwet)⁶ is vermeld:

"(...)

4.2.4.

Uit het bovenstaande volgt dat er geen indicatie is dat de wijziging van de Pensioenwet in 2007 gevolgen zou moeten hebben voor de positie van pensioenuitvoerders ten aanzien van aanspraken die voortvloeien uit hoofdstuk IV van de WW.

4.2.5.

4.3.

Evenmin kan appellante op grond van artikel 1:2, derde lid, van de Awb als belanghebbende worden aangemerkt. De Raad onderschrijft de overwegingen die de rechtbank tot dit oordeel hebben geleid. De omstandigheid dat appellante ter uitvoering van het doel om pensioenen aan haar deelnemers uit te keren een missie-visie-strategie heeft vastgesteld en – naar zij stelt – de realisatie van het doel van betaalbare pensioenen wordt bemoeilijkt in de (huidige) wettelijke regeling van hoofdstuk IV van de WW, leidt niet tot de conclusie dat appellante als (bedrijf)stak)pensioenfondseen algemeen en collectief belang behartigt op grond waarvan zij namens de werknemers van de betreffende schoonmaakwerkgeefster een hoofdstuk IV WW-aanvraag bij het Uvw kan indienen.

4.4.

Noch het GOM-arrest van de Hoge Raad noch het WHOA-arrest van de Hoge Raad, uit welke arresten volgens appellante zou volgen dat zij als (bedrijf)stak)pensioenfonds een eigen vorderingsrecht heeft op het Uvw, leidt tot het oordeel dat het verzoek van appellante van als een aanvraag in de zin van artikel 1:3 van de Awb moet worden aangemerkt. Deze arresten hebben betrekking op respectievelijk de rechten van een pensioenfonds tot inning van eventueel achterstallige pensioenpremies jegens een verkrijgende werkgever bij overgang van onderneming op grond van artikel 7:663 BW en de vraag of titel 2 van afdeling IV van de Faillissementswet (Fw) van toepassing is op een vordering voor achterstallige premies van een bedrijfstakpensioenfonds en de vraag of die vordering kan worden betrokken in een onderhands akkoord als bedoeld in artikel 370, eerste lid, van de Fw. Geen van deze situaties doet zich hier voor.

4.5.

Het oordeel van de rechtbank dat appellante de gestelde zaakwaarneming op grond van artikel 6:198 BW niet met voldoende concrete, feitelijke en controleerbare gegevens heeft onderbouwd, wordt onderschreven. Ter zitting kon appellante desgevraagd niet specificeren hoeveel en welke werknemers door het faillissement van de betreffende schoonmaakwerkgeefster wegens het gestelde gebrek aan 'doe-vermogen' niet zelf in staat zouden zijn geweest tijdig een aanvraag op grond van hoofdstuk IV van de WW bij het Uvw in te dienen. Ook kon appellante de vraag niet beantwoorden wanneer de betreffende schoonmaakwerkgeefster failliet is gegaan. Hetzelfde geldt voor het gestelde gebrek aan 'doe-vermogen', welk gebrek volgens appellante volmachtverlening onmogelijk zou maken.

Commentaar prof. dr. Erik Lutjens

- Een recht tot recht aan toepassing van het begrip belanghebbenden in de Awb binnen de systematiek van de WW. Kern is dat de WW het fonds niet als belanghebbende aanwijst.

- Het pensioenfonds heeft wel een evident belang bij het betaald krijgen van de premie en ook de werknemers hebben hier een belang bij. Het missen van premie kan het financiële evenwicht van het fonds in gevaar brengen en (pre Wtp) gevolgen hebben voor de capaciteit om toeslagen te verlenen. Onder de Wtp kan het de operationele reserve onder druk zetten. De Centrale Raad was niet bereid het begrip belanghebbende om deze reden ruimer uit te leggen, wat bij goede wil niet onmogelijk zou zijn geweest.
- De argumenten ontleend aan de Pensioenwet of het GOM-arrest zijn wat mij betreft op juiste gronden niet gehonoreerd.
- Het argumenten van zaakwaarneming zou een mogelijk anker geweest kunnen zijn, maar dan had dit concreet onderbouwd moeten zijn, hetgeen blijkbaar niet is gebeurd.
- Ook een machtiging van de werknemer zou een handvat kunnen geven. Dat zou wellicht via de pensioen- of uitvoeringsreglementen geconstrueerd kunnen worden.
